

Naročnina za celo leto K 2.—. — Posamezna številka velja 3 krajarje. — Naročnina se tudi na pol leta plačuje in se mora poslati v naprej. Cena oznanil je za 1 stran K 32.—, $\frac{1}{2}$ strani K 16.—, $\frac{1}{4}$ strani K 8.—, $\frac{1}{8}$ strani K 4.—, $\frac{1}{16}$ strani K 2.—, $\frac{1}{32}$ strani K 1.—. — Pri večkratnem gledališkem poslopu. — Štajerc izhaja vsaki drugi petek, datiran z dnevom naslednje nedelje. — Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonj. — Rokopisi se ne vračajo in se morajo najdalje do pondeljka pred izdajo dotočne številke vposlati.

Štev. 25.

V Ptiju v nedeljo dne 11. decembra 1904.

V. letnik

Kdo je kriv?

In Kristus mu reče: „Ako sem hudo govoril, izpričaj od hudega, ako pa prav, zakaj me biješ?“

V našem zadnjem listu smo na tem mestu oznali smrdljivi boj in smrdljivo orožje prvaško-farške družili napram naprednjakom in naprednim listom! V zopetni dokaz naših trditev hočemo razkrinkati danes tako smrdečo prvaško-farško lumperijo, kakor še je morda svet ni doživel!

Kdo je kriv, da je toliko razbojnikov med našim ljudstvom, kdo je kriv, da toliko pretegov, toliko umorov? Ali je kriv napreddek, da se jih obsodi vsako leto od porotnikov toliko k smrti, ali je temu kriva dohtarsko-farška lumperija, katera si prizadeva vgasniti vsako iskrico prostega mišlenja med ljudstvom? Jeli kriv „Štajerc“ moralčnega propada slovenskega ljudstva, ali so krivi dohtarsko-farški listi, kakor dohtarska „Domovina“ in farški „Gospodar“ se svojo prilogo? Ljudstvo, odgovori si na ta vprašanja, ko prečitaš ta članek, samo.

Kakor poročamo na drugem mestu, bila sta obsojena pred mariborskim porotnim sodiščem neki Muršec in Segula iz Dornave zaradi zavratnega umora Segulove žene k smrti na vislicah. O tej obsodbi poroča „Gospodar“ v svoji številki z dne 24. p. m. in vsklikne konečno, „Tako daleč pripelja človeka „Štajerc“ in žganje!“

„Domovina“ ve o tem še kaj več povedati. V svoji številki z dne 25. p. m. ima celo dva članka o tej obsodbi. Med drugim piše:

„Sotrudnik Štajerca.“ Pesnikun in tolovaj Muršec, je bil zares hudobni duh zapeljanega Segule. Ta človek, strašni tip štajercijancev je edin vzrok, da se je zgordil kr-

vavi zločin.... Tu imamo zopet vzgled, kako pohujšuje in moralno ubija »Štajerc« našo ljudstvo. Zadnja leta se množe šlučaji, ki pretresajo človeška srca, kar vse je peklenski sad nemčurskega lista. Slovenski kmetje, to so vaši lažiprijatelji, ti spodnještajerski nemčurji! »Štajerc« smeši slovensko narodnost, vam krade spoštovanje do maternega jezika, vzgaja neznačaje, katerim ni več ničesar svetega.

Potem zopet piše „Domovina“: „Zadnja pesem Štajerčevega sotrudnika morilca A. Muršec.

Na drugem mestu poročamo o smrtni obsodbi A. Muršeca, nemškutarja, ki je služil ptujskim Nemcem v boju zoper Slovence z nesramnimi pesnimi zoper slovenske voditelje, katere je list ptujskih nemčurjev »Štajerc« razširjal med ljudstvom. Smrtna obsodba morilca A. Muršeca je pravzaprav tudi smrtna sodba za »Štajerc« in njegove privržence, kajti vsakdo zdaj lahko ve, kako ničvreden je časopis, kateri se naslanja na sotrudništvo ljudi, ki so žganjarji in morilci.

Na to priobči „Domovina“ neko „pesem“ Muršecovo, katero je baje ta zložil v preiskovalnem zaporu in katero je dobilo uredništvo „Domovine“ „slučajno“ v roke, in vsklikne konečno: „Takši hinavci (namreč kakor Muršec) so vsi pristaši „Štajerca“!

Vrhunec pa doseže seveda mariborsko glasilo mariborskih gospodov z rudečimi in črnimi kolarji: „Naš Dom.“ Ta piše v svoji številki z dne 1. decembra sledeče:

„Štajerčev pesnik Muršec-morilec. Kakor vsak ničvrednež si je izbral tudi dornavski krojač Muršec za svoje časnikarsko glasilo ptujskega »Štajerca.« Bil je celo tako drzen, da je dal v njem »Poduk zapeljanim Slovencem.« Kazal je »zapeljanim Slovencem« ono pot kot vzorno, po kateri tudi on sam hodi. Mi smo vedeli, kam pelje ta pot. Mnogi nam takrat niso hoteli verjeti, a sedaj vedo vsi, da ta pot pelje na vešala. To pot vam je, slovenski ljudje, kazal in priporočal Muršec, po tej poti še vas skrivno nadalje vodi »Štajerc.« Muršec je vse Slovence, ki niso verjeli njemu in »Štajercu« imenoval zaslepljene Slovence. Tako

dela še danes „Stajerc“! Vse, kar ne trobi v njegov rog, vse je zaslepljeno, zapeljano, vse je na temni poti. Samo Muršec je torej na pravi poti, on bo na vešalah »svetlo« gledal, tam se mine klerikalna tema. Zanimivo je, da sta si po groznom hudodelstvu mamila Šegula in Muršec svojo vest — z žganjem. Tako dela največ „Stajerčevih“ pristašev! Svojo slabo vest si tolaži v šnopsarnah. Ali ni večina »Stajerčevih“ pristašev hudih šnopsarjev? »Stajerc« in šnops sta poguba za slovensko ljudstvo.

O vi vražne, lažnjive, hinavske, dohtarsko-farške kuge! Ljudstvo vedi! Muršec ni bil nigdar in nigdar sotrudnik Stajerca, nigdar se ni priobčila kaka „pesem“ Muršeca v Stajercu!

Vse pesmi, priobčene v našem listu proti takozvanim voditeljem slovenskega ljudstva, proti dohtarsko-farškim pijavkam slovenskega rodu, je zložil naš sedajni urednik, kar pa je bilo priobčenih drugih pesmic v našem listu od prve do sedajne številke, (razven gori imenovanih v celiem štiri) bile so poslane iz takih krajev, v katerih Muršec nigdar ni bival in nigdar ni bil, toraj jih ni mogel pisati in tudi ne uredništvo vposlati! Tedaj, po krivici mečejo po „Stajercu“ blato dohtarska „Domovina“, „Gospodar“ in „Dom“ po krivici se hujska proti našim naročnikom, po krivici proti čitateljem Stajerca, brezsramno razžalenje se meče v obraz tisočim in tisočim naših vrlih poštenih naprednjakov, in to iz golj prizadevanja očrni te poštene ljudi v očeh njihovih sosedov, ki so drugega političnega mnenja.

Tako se seje sovraštvo med sosedje, sovraštvo med družino, sovraštvo med sina in očeta, sovraštvo med moža in ženo, sovraštvo med tovariše, katere je do tega časa ločilo sicer politično prepričanje, kateri pa so si bili drugače med seboj dobri. Iskra se je vrgla v suhljad ali pa vslamo, in tam ne vgasne, zato skrbijo gotovo peklenске moći, temveč ta iskra tli in tli, treba še je le da malo vetrič podpiha in visok plamen švigne iz suhljadi, iz slame, plamen, katerega bodeš težko ugasnil — znabiti se ti to sploh več ne posreči! Kdo je kriv? Mi, ki vedno svarimo ljudstvo pred medsebojnim sovraštvom, ali tisti, ki mečejo goreče baklje sovraštva med nje s svojimi nesramnimi lažmi, kdo je kriv, mi, ki vedno in vedno povdarjam, da bi ljudstvo poštено in mirno živilo, ali tisti, ki vsiljujejo takorekoč nože v roke svojim podrepnikom kličoč njim: „Rabi te nože proti tem „Stajercijancem“ proti tem nemčurjem?!“

Klerikalna druhal, dokaži svoje trditve, potem še le ti je upati, da ti bode ljudstvo verjelo! Dokaze zahtevamo za vaše trditve, „Domovina“, „Gospodar“ in „Dom“, vi zahrbtni bojazljivci, o katerih smo že v naprej prepričani, da bodete sedaj po teh naših zopetnih dokazih vaših lumparij potegnili vaše repe med noge in odlazili, kakor tepeni psi!

Dokažite in potem bodemo radi priznali, da smo premagani, radi priznali, da ste ve klerikalne cunje poštene!

Lažnjivec je tisti, ki govori o svojem nasprotniku kaj nerescičnega, kdor pa rabi vedoma tako lastno svojo skovano laž še povrh v svoj prid, ta je pravi pravcati — „šuft“! —

Muršec je spisal svoj čas neke vrste, neko „pesem“ z naslovom: „Pesem v poduk zapečanim Slovencem“. To pesem je dal na svoje stroške natisniti in jo je potem med svojimi sovaščani delil. Nikdar pa ni priobčil niti vrstice ne v našem listu! A vendar slepo trdi dohtarsko farška stranka, da je bil naš pesnik, naš sotrudnik! To je že odveč! Kdor se ne obrne v sveti jezi z gnušom od stranke, ki se poslužuje takega orožja, ta je obžalovanja vreden, kdor pa agitira za to stranko, kdor očividno kaže, da je njen privrženec, ta nima več iskrice poštenosti v svoji dnši!

In ti „Gospodar“, zares ti bi še celo moral molčati! Ali ne veš več, kako grozno se je svoj čas opekel neki klerikalni urednik, ki je podolžil Nemce požiga?

Da pa sprevidi ljudstvo še bolj, kdor je zares vodi po poti k vislicam, naprednjaško časopisje ali klerikalno, hočemo omeniti tukaj samo dva slučaja, a ne lažnjiva, temveč resnična! Pred kratkim je bil obsojen na Koroškem kaplan Mašek, kateri je ukradel svojemu župniku veliko svoto denarja na 15 letno težko ječo! Ta kaplan se je hotel znebiti župnika, zato je zastrupil vino, katero je rabil župnik pri sv. meši. Ta kaplan je toraj hotel na najsvetjejšem mestu, to je pred altarjem zastrupiti svojega župnika, ta kaplan je hotel zastrupiti svojega župnika z živim Bogom samim, namreč z našim Izveličarjem v podobi svetega Rešnjega Telesa, in ta kaplan pa je bil v resnici sodelovalec in sotrudnik klerikalnega časopisa, v resnici je priobčil v škofskih glasilih svoje članke! „Gospodar“ in Domovina“, kaj porečeta k temu?

„Gospodar“, kaj porečesh k sledičemu? Pred nekaterimi leti je stal pred porotniki v Celju neki sokol (slovenski telovadec) po imenu Čuvan. Obdolžen in obsojen je bil radi trikratnega roparskega umora! Tedajni president porotnega sodišča je vprašal Čuvana, kako da je prišel tako daleč, ko pa je bil poprej drugače priden in spoštovan človek. Čuvan je nato pripovedoval s solzami v očeh sledče: Bil sem krojač in bil sem, kakor se mi je reklo priden delavec, hodil sem pridno v cerkev in zato sem bil priljubljen pri duhovnikih. Nekoč sem govoril celo z diko in ponosom vsega slovanstva, z djakovarskim škofom Strossmayerjem. Ta mi je podal celo roko! Naročil mi je tudi, naj berem dobre cerkvene časopise posebno pa „Slovenskega Gospodarja“ in naj delujem v smislu tega časopisa! In jaz sem ga ubogal. Danes sem radi tega tukaj! Zanemarjati sem začel svoj posel, prišel sem v denarne zadrege, in te sem si hotel zboljšati! — — —

Dotični sodnijski akti se lahko pregledajo in mi smo pripravljeni vsak čas dokazati, da je Čuvan dobesedno tako govoril pred porotniki!!

No, „Slovenski Gospodar“, kako ti diši ta resnična, popolnoma resnična izpoved trikratnega roparskega morilca?

Kdo je kriv?

Pošteno slovensko ljudstvo, sedaj sodi samo, mi

se ne bojimo, da bi nas obsodilo, pač pa moraš obsoditi tiste, ki te s svojo silo vlačijo v pogubljenje, v moralični propad! Kdo je kriv? So krivi lažnjivci, nesramni obrekovalci, so krivi učitelji požiga, krivi duhovniki strupari, so krivi časopisi, katere označi skesan morilec, ropar, kot vzrok svojega pogubljenja — ali je krivo naprednjaštvo, kriv "Štajerc?"

Ljudstvo, kje pa imaš iskati slabe vzglede? Kdo je kriv pijačevanju?

Po farovžih se popiva pri vsakej priložnosti pozno v noč, da cele noči, mi imamo dokaze, da so celo nekateri duhovniki popolnoma pijani sv. mešo brali. In to vidiš ti ljudstvo, ubogo ljudstvo! Ali morda ukazuje "Štajerc" duhovščini pijačevanje, ali jo morda on hvali? "Gospodar" in "Dom" pa poročata vsakokrat navdušeno o farških veselicah in kako "luštno" je bilo! Siromaki toraj vidi jo popivati svoje dušne pastirje, tudi večkrat svoje prvaške voditelje in ker nimajo toliko denarja, kakor ti gospodje, posežejo po — šnopsu! Kdo je tedaj kriv?

Sodi ljudstvo, a tedaj, ko si obsodilo, tedaj se ravnaj po svoji sodbi, tedaj se okleni stranke, katero si spoznalo kot pravično, potem bodejo nehalli umori, uboji, ropi in drugi zločini, ti pa bodeš srečno — in to je naša iskrena želja — ne le na tem, temveč tudi na drugem svetu!

Ptujski okrajni zastop.

Dne 29. p. m. se je vršila prva občna seja ptujskega okrajnega zastopa. Seja se je pričela ob 9. uri predpoldan in je končala ob poldan. Predsednik zborovanja je bil načelnik okrajnega zastopa g. župan O r n i g. Kot zastopnik vlade bil je navzoč c. kr. okrajni glavar A. pl. U n d e r r a i n.

Predsednik odtvori seja, pozdravi vse navzoče (35 gospodov) in konstatira sklepčnost zborovanja. Na to poroča, da je novi okrajni zastop takoj, ko se je načelnštvo od cesarja potrdilo, sprejel poslovanje. V kratkih potezah razloži stanje okrajnega zastopa, ki je moral od prejšnjega zastopa sprejeti o koli 22 tisoč krov dolga. Naloga, katero je toraj sprejel novi zastop, tako povdarda predsednik, ni lahka, dela je dovolj, na mesto denarja pa so se sprejeli dolgoročni. Nato poroča, da se bode pač najprej in najbolj treba zastopu pečati s popravilom cest, katere so v tako slabem stanu. Govornik prečita v celiem 23 prošenj, s katerimi prosijo kmetje za zboljšanje cest. Kar se tiče dolga, ki ga je zapustil prejšnji zastop, se bi pač moral najprej popraviti. Odbor okrajnega zastopa se je pečal tudi s tem najsilnejšim sprašanjem. Da bi zastop vzel pri kakem denarnem zavodu posojilo in poplačal dolg, za to se odbor nikakor ni mogel odločiti, ker bi se potem izdatki zopet pomnožili. Za posojilo je treba seveda plačati tudi obresti. Na ta način se toraj ne dà dolg odstraniti, zato ne preostaja nič drugačega, kakor, da se dohodki zastopa pomnožijo, da se toraj zvišajo dokladi zastopa. Po teh besedah pričeli so se

razgovori o točkah dnevnega reda. Zapisnikarjem bil je izvoljen tajnik okrajnega zastopa g. B e n g u.

Predlog, da bi se en del (369 metrov) takozvane Kolarijsko-Krapinske ceste, ki spada pod okrajni zastop rogački popravljal od sihmal od ptujskega okrajnega zastopa se je sprejel. Rogački okraj mora plačati za to vsako leto 53 kron.

Kot načelnik preglednega komiteja poroča na to g. J. K a s p e r, da so se računi za leto 1903 pregledali in da je vse v najboljšem redu. Zato predlaga poročevalec, da bi se prejšni zastop razbremenil in se dovolila tajniku, kateremu se delo vedno množi, nagrada v znesku 400 kron. Oba predloga sta bila soglasno sprejeta.

Baron Kübeck predlaga, da bi se vložilo za okrajnega cestnega mojstra (Bezirksstrassenmeister) vsako leto 300 kron v hranilnico, s katerim denarjem bi potem dobival imenovani mojster, ko ne bude več mogel opravljati vsled starosti svojega posla, podpora. K temu predlogu pripomni g. J. Kasper, da teh vsako leto vloženih 300 kron ne bude nikakor zadostovalo, da bi od obresti tega denarja cestni mojster v svoji starosti zamogel živeti. Za to predlaga poročevalec naj se cestni mojster stalno nastavi in naj se mu po najmanj daljni 10 letni službi — 17 let že namreč služi — dovoli letna penzija v znesku 600 K. K tem predlogom sklene zborovanje soglasno, da se ima vložiti vsako leto za cestnega mojstra 500 kron. Kar se tiče njegovega stalnega nastavljenja v službi in njegove penzije, izroči se ta predlog okrajnemu odboru, kateri naj o njem odloči in pri prihodnji občni seji o tem poroča.

Sedaj sledi poročilo o glavnih točkih dnevnega reda, namreč o proračunu za leto 1905.

Poročevalec okrajni odbornik g. M a k s S t r a s c h i l l (iz Brega pri Ptaju) razloži na podlagi računov natančno dohodke in izdatke, ki so pričakovati v letu 1905.

Dohodki znašajo 19.359 kron, izdatki pa so določeni na 158.522 kron. Za to še preostaja plačati znesek 139.163 K.

Ako se zvišajo doklade okrajnega zastopa od 30 procentov na 40, potem se bode dobilo 131.054 kron. Še zbog tega zvišanja doklad bodo primajnkovalo 8109 kron, katere se naj plačajo še le v letu 1906. Poročevalec toraj prosi zborovanje, naj se proračun odobri in naj se dovoli zvišanje okrajinov doklad od 30. na 40. procent, ker je to nujna potreba. Prejšnji načelnik g. Zelenik (govori sprva slovenski potem nemški) ni zadovoljen s proračunom, češ da se je v njem nastavilo preveč izdatkov posebno za popravila cest. Ti izdatki naj bi se znižali, tako, da ne bode treba kar naenkrat okrajinov doklad zvišati za 10 procentov. On (Zelenik) ni nikakor proti zvišanju okrajinov doklad, a to zvišanje se naj razdeli na dve leti tako, da se danes zviša samo za pet procentov. Gospod Zelenik toraj predlaga zvišanje doklad od 30. na 35. a ne na 40. procent. Proti predlogu gosp. Zelenika govori gospod Schoschteritsch (Sv. Vid pri Ptaju) in povdarja, da je brez dvombe

treba, da se zvišajo doklade od 30. na 40. percent, ker večina občin sama zahteva, da se to zgodi in sicer radi tega, da se bode vendarle enkrat storilo nekaj za ceste, ki so v tako slabem stanu in da se bode vendarle enkrat okrajno gospodarstvo postavilo na taki temelj, da ne bode treba vedno in vedno gospodariti z dolgo. G. Korenjak (Sv. Barbara v Halozah) in g. Mahorič (Ptuj), oba učna manjštine, sta proti zvišanju doklad. G. Mahorič naposled povdarja, ako se že bodejo zares zvišale doklade naj se zvišajo samo za 5 percentov. A vendar pa stavi g. Korenjak na predsednika vprašanje zakaj se ni določila tudi svota za popravo ceste v Medribniku. K temu priponni g. Schoschteritsch, da se je že lansko leto dovolilo za to 2000 k. Kako pa se naj popravlja, povdarja govornik, ko pa ni denarja. Predsednik g. Ornig naglašuje k temu, da se je celo za tekoče izdaje moralo izposoditi od ptujskega mestnega urada 4000 k. ker hranilnica (sparkasa) denarja ne posodi brez dolžnega pisma. Sicer pa misli on (predsednik), da bode pomagal pri nekterih cestah državni silni zaklad. G. načelnik Ornig obljudi izrečeno g. Korenjaku, da se bode njegovi prošnji takoj ustreglo, ko bode vsaj nekaj denarja, ker on (Ornig) sam sprevidi nujno potrebo Korenjakovega predloga. Brez dnarja seveda ni mogoče lotiti se takega dela.

Na to se javi k besedi c. kr. okrajni glavar in povdarja, da je on vse potrebno za to ukrenil, da se bodejo podpirali od države tisti posestniki, posebno v Halozah, ki so bili pred kratkim poškodovani vsled melov in da se bodejo podpirale iz silnega zaklada tudi graditve in popravila občinskih cest.

K proračunu še govori naposled zopet poročevalec g. Straschill in povdarja, da bode treba, kakor se je razvidelo iz razgovora zares povikšati doklade od 30. na 40. percent in to tem bolj, ker še se bode zbog tega povikšanja moralo odložiti plačilo zneska 8109 kron na leto 1906, čeprav se ni moglo mnogim silnim prošnjam, posebno glede cest ustreči in jih v proračunu jemati v poštev. Proračun se na to z 27 glasovi (proti 8 glasom manjštine) odobri in predlog gledé povikšanja doklad od 30. na 40. percent se sprejme.

Sedma točka dnevnega reda: Za pregledovalce računov za leto 1904 se zvolijo gospodje; pl. Pongrac, Kasper, Korenjak Windisch in Čuš.

8. točka. Kot okrajni svetovalci siromaštva so bili izvoljeni gospodje: okrajni sodnik: Dr. Glas, mestni zdravnik Dr. pl. Metzler, Sadnik, Steudte in Pater A. Svet.

9. točka. Za odbornika okrajnega šolskega odbora se izvoli na mesto umrlega notarja S. Oschgana g. Max Straschill.

10. točka (Poročevalec g. Golob). Posojilo, katero je vzela občina Skorišnjak, se dovoli.

11. točka. (Poročevalec g. Dr. Fichtenau). Občini Hajdin se dovoli, da sme spraviti zemljivo knjigo glede nekaterih faktičnih posestnikov, ki pa niso zabilježeni v tej knjigi, vred.

12. točka. (Poročevalec Baron Kübeck). Prošnji občin Ptujska gora in Majšperg, da bi zastop pod-

piral regulacijo Dravinje se v toliko ustreže, da se sklene od zastopa pomagati pri tej regulaciji z 10. percenti svote, ki se bo rabila.

13. točka. Večim občinam se dovoli, da smejo zvišati svoje občinske doklade čez 20. percent.

K zadnji točki dnevnega reda „slučajnosti“, se stavijo različni predlogi. Dr. pl. Plachki povdarja, da bode brez vsake dvombe porabila posebno klerikalna stranka dejstvo, da so se morale okrajne doklade zvišati, v političnem boju in da se bode toraj novi okrajni zastop gotovo napadal posebno od strani klerikalnega časopisa. Da bode ljudstvo zamoglo v tej zadevi tretzno in pravično soditi, predлага dr. Plachki naj se sprejme sledeča rezolucija: „Sedajni okrajni zastop obžaluje, da se je v prejšnjem okrajinem zastopu tako gospodarilo, da je treba zavoljo primanjklaja v znesku okrog 20 tisoč kron zvišati okrajne doklade za 10 percentov. Okrajni zastop naročuje toraj okrajnemu odboru, naj pusti on poročilo o proračunu v glavnih potezah ponatisniti in v časopisih razglasiti, tako, da se bode ljudstvo prepričalo, da je bilo zvišanje okrajnih doklad zares nujna potreba.“ (Opomba uredništva: Mi priobčimo dotično poročilo v prihodnji številki.)

Gosp. J. Leskoschegg predлага okrajni zastop se naj potrdi pri vladi, da se bode posal v Haloze kulturni inžener, ki bode podučeval na večih shodih ljudstvo, kako mu je treba uravnati in popraviti zopet mele, ki so poškodovali pred kratkim toliko vinogradov in lazov. C. kr. okrajni glavar priponni k temu, da se je od glavarstva takoj po omenjenih nezgodah prosilo pri c. kr. namestništvu, pri deželnem odboru in pri ministerstvu za kulturnega inženjerja in on (glavar) upa, da se bode kmalu prošnjam ustreglo.

Gosp. Schoschteritsch predлага, da bi se most čez Dravinjo, katerega imajo minoriti in kateri je v tako slabem stanu, da je groza, minoritom odkupil in da bi most od sihmal popravljal in vzdrževal okrajni zastop. G. dr. Fichtenau je proti temu predlogu in povdarja, da se bodejo gotovo dala najti sredstva prisiliti minorite, da bodejo ti svoj most popravili. C. kr. okrajni glavar obljudi k temu, da se bode od politične oblasti napram minoritom, ako ne bodejo ustregli dotičnim zahtevam, najojstreje postopalo.

Na pritožbo g. Schoschteritscha, da se ne delijo brezobrestna posojila vinogradnikom tako, kakor bi bilo potrebno, odgovori c. kr. okrajni glavar, da se je vedno prizadevalo od strani politične oblasti podpirati s temi posojili le tiste, kateri so najbolj potrebeni, in da se je prošnjam še le tedaj ustreglo, ko se je politična oblast vestno prepričela je li prosilec vreden podpore ali ne. Ako misli kdo, da se mu je storila krivica, naj pride k njemu (k glavarju), on je v tej zadevi za vsakega in vsaki čas na razpolago.

Konečno predлага gosp. J. Leskoschegg naj se deluje za pomnožitev požlahtnenja vinskih trt v deželnih trsnicah, tako, da se bodejo lahko brezplačno razdelile trte po uimah poškodovanim posestnikom. Ta predlog se je soglasno sprejel. — Nato se zahvali predsednik g. Ornig vsem navzočim in zaključi sejo.

Vojska med Rusi in Japonci.

V Mandžuriji

si stojita nasprotnikka čisto blizu eden drugega in vsak dan se javljajo večje ali manjše praske, v katerih so zdaj Rusi, potem zopet Japonci na boljšem. Večjih, resnih spopadov še ni bilo. Razširjeno je splošno mnenje, da se ne bode bila odločilna bitka pred spomladjo.

Port Artur.

V sredo, dne 30. p. m. se je posrečilo Japoncem zavzeti glavno utrdbo pred Port Arturjem na takozvanem griču dvestotreh metrov. Predpoldan tega dneva je naskočila japonska infanterija dvakrat ta grič, a mogla se je umakniti. Japonski general Nogi je poslal nato novo četo v ogenj. Tudi ta naskok je bil brez uspeha. Eno uro pozneje je naskočil zopet nov oddelek Japoncev grič. Rusi so ponehali streljati. Ko pa so prišli Japonci čisto blizu utrdbe, letele so iz nje, kakor dež goste krogle Rusov. Japonci so se morali umakniti. Ob 7 uri zvečer so naskočili Japonci z novimi četami zopet grič in sicer od dveh strani. Tokrat so bežali Rusi v divjem begu, ker so videli, da je vse zastonj braniti nadalje grič. V teku 24 ur je padlo 15 tisoč Japoncev. Uradna poročila javijo, da so pa ležali tudi celi kupi ruskih mrtvih vojakov, posebno na vzhodni strani griča. General Nogi je javil svojemu cesarju, da bode s pomočjo tega griča dobil v najkrajšem času Port Artur v roke. Na Japonskem je povzročilo poročilo, da so dobili Japonci ta grič v roke velikansko navdušenje. Sedaj, ko to pišemo, se trudijo Rusi dobiti na vsak način grič zopet v svoje roke, a to se jim ne bode posrečilo, ker so se Japoaci na njem utrdili in imajo na njem že več svojih težkih topov.

Slika iz boja.

V Mandžuriji si stojijo predstraže Rusov in Japoncev še vedno čisto blizu nasproti. Včasih so oddaljene samo kakih 40 korakov od en druge. Ena drugo vidijo, a vendar ne streljajo. Enkrat je zaspal neki japonski vojak na straži. Neki ruski prostovolec se je splazil do njega in mu ukral puško. Storil pa mu ni ničesar. Oba nasprotnika si hodita k enemu in istemu vodnjaku po vodo, a niti Japonci niti Rusi ne streljajo v takem slučaju. V tihih in mirnih nočeh slišijo Rusi včasih, kako se pogovarjajo japonski vojaki med seboj. Rusi se včasih vdeležijo takih pogovorov ker znajo mnogi izmed Japoncev prav dobro ruski. Sovražne straže vabijo pri takih pogovorih šaljivo ena drugo na čaj (te). Rusi zavidajo Jponce posebno za žganje, ker ga ti včasih dobijo, med tem, ko se ruskim stražam ne da. Ti prijazni prizori se seveda včasih kar nehoma spremenijo v ljut boj in obe straže začnete streljati ena na drugo in se napadate, kakor besni. Človek je pač čudna, grozna stvar!

Spodnještajerske novice.

Ptujski Nemci in slovenska deca. Jasen dokaz kako strašansko „preganjajo“ Ptujski Nemci, ali prav za prav kakor jih imenujejo klerikalni listi ptujski „nemčurji“ vse kar je slovenskega, imeli smo dne 4. t. m. v ptujskem nemškem vzgojevališču za deklice (Deutsches Mädelchenheim). Obhajala se je namreč v imenovanem zavodu božična svečanost. Ob 4 popoldan se je zbralo v imenovanem zavodu mnogo odlične gospode, med njo več zastopnikov ptujskega občinskega odbora s ptujskim županom g. Ornigom vred. V veliki dvorani imenovanega zavoda bilo je postavljenko krasno okinčano božično drevesce. Krog njega stale so deklice tega zavoda a pred njim bilo je zbranih v celem 163 revnih šolskih otrok, dečkov in deklet ptujskih nemških ljudskih šol. Deklice iz vzgojevališča zapele so krasno božično pesmico, potem je zasvitalo božično drevesce v neštetih lučih in se je razdelilo od deklic iz vzgojevališča med revne šolarške mnogo lepih božičnih darilc, posebno seveda tople zimske obleke itd. Nadučitelj in šolovodja nemške ptujske šole se je na to s srčnimi besedami zahvalil v imenu otrokov. Povdarjal je, da se mu je zahvaliti v prvi vrsti županu Ornigu, potem ptujskemu občinskemu odboru, ptujskim mestnim šolskim svetovalcem, sploh vsem tistim, kateri so pripomogli se svojo radodarnostjo, da se je šolska mladina tako bogato obdarovala. Najtoplej zahvalo pa mora on (govornik) izreči deklicam nemškega vzgojevališča, ker je vsaka iz med njih napravila lastnoročno več darilc, kakor obleke itd. za uboge šolarške. In iz med teh ubogih šolarškov je bilo več kakor dve tretjine otrok slovenskih staršev, torej slovenske dece. O ti presneti ptujski Nemci, presneti Ornig in mestni odbor, o ti presneti ptujski „nemčurji“, ki tako sovražijo Slovence in njih deco, da jih puste učiti se nemščine v ptujskih mestnih šolah, povrh pa še to deco obdarujejo prav bogato pri vsaki priložnosti. O ta presneti „Deutsches Madchenheim“, ki se je toliko napadal od prvaške strani, in ki te lumparije povrača s tem, da izdeluje za ubogo slovensko šolsko mladino brezplačno obleko! In celo nemški Vorschuss-Verein je podelil znatno svoto za darilce! A podarili pa niso ničesar seveda ptujski slovenski prvaki! To povejte vi klerikalni lističi svojim bralcem, znabit ti sprevidijo potem, da je radodarnost napram šolski mladini stokrat poštenejša, kakor vso politično hujskanje in kričanje vaših prvakov, na tako zvani slovensko-narodni podlagi!

Radgona. Mestni proračun za leto 1905 znese 88.968 k. 27 vin. Temu nasproti stoji 99.634 k. 04 vin. dohodkov, tako, da bode preostalo 656 k. 77 vin., ali še morda več, ker so se nekteria plačila, ki jih bode mesto v letu 1905 moralno plačati, postavila v visokih zneskih v proračun. Gospodarstvo občinskega odbora je toraj zares hvalevredno.

Nesreča. Dne 11. p. m. je šel 70 let star posestnik od Sv. Vrbana pri Ptaju v Mestni vrh v

meniški gozd z vozom nekemu kočarju po drva. Večer se je vračal se svojim vozom na dom. Na poti se je hotel ogniti blatu ter je stopil na predni del voza. Po nesreči je stopil mimo in padel pod voz. Pri tem mu je voz zlomil nogo, tako, da so mu jo morali v ptujski bolnišnici odvzeti. Kmetje, pazite pri Vaših opravilih, ker nesreča nigdar ne miruje!

Svarilo. Kmetje še svarijo pred ogrskimi agenti srečk (lozi). Vsaka srečka, katera je iz drugega cesarstva je pri nas prepovedana. Ne sprejemajte tudi ponudb, da bi agitirali za take srečke, ker je to prepovedano in se kaznuje.

Iz Ptuja. Gospod Peitler, ki je bil uslužben pri našem listu, ni več pri nas, temveč je z 1. novembrom t. l. iz našega uredništva izstopil.

Ponarejeni bankovci. Na Spodnjem Štajerskem so se v različnih krajih izdali ponarejeni bankovci. Tako je plačal nekdo tudi v takozvanem „Narodnem domu“ v Celju z listom, ki je bil popolnoma tako ponarejen, kakor so naši bankovci za 20 kron vrednosti. Kmetje, pazite pri kupčijah itd., da ne boste oškodovani.

V Celju je bil zadnji sejem, ki se je vršil ob Andrašovem, letos prav dobro obiskovan. Kupovalo in tržilo se je prav živahno, toda živina ni imela posebno visoke cene. Kupcev, posebno iz nemških krajev ni bilo toliko, kakor večkrat.

Tat. Pri gospodu Joh. Scholgerju na Bregu pri Ptiju je bil delj časa uslužben neki Karl Petrovič, doma iz Orešja, občina Karčovina pri Ptuju. Petrovič si je vedel tu in tam prav po lahkem, seveda pa nikako posnemanja vrednem potu, pridobiti za fletno življenje denarja. Postal je tat! Pred kratkim pa ga je njegov gospodar zasačil in ga izročil sodniji v Ptaju. Ptujsko okrajno sodišče je odstopilo celo zadevo mariborskemu okrožnemu sodišču in Petrovič se je moral dne 6. t. m. tam zagovarjati radi tatvine. Sodišče ga je spoznalo kvivega in bil je obsoden v trimesečni zapor, poostren vsakih 14 dni s postom.

Naprednjaška zmaga. Pri občinskih volitvah v Slovenje-vesi pri Ptaju zmagali so naprednjaki v seh treh razredih z veliko večino. Živeli vrlji volilci!

Tri obsodbe na smrt. Dne 18. in 19. p. m. je stal pred porotniki v Mariboru Anton Majcen iz Podvinc pri Ptaju obdolžen umora. Majcen je 31 let star, oženjen in je bil radi hudodelstva težke telesne poškodbe, radi prestopka tatvine in golufije že kaznovan. Dne 22. avgusta t. l. so najšli na potu ob Dravi, ki pelje iz Maribora proti državnemu cesti kito lasi in veliko vsedene krvi, ter zlomljen glavnik. Po dalnjem iskanju zapazili so ob Dravi na strmem obrežju čisto nago žensko truplo; ženska je imela na sebi samo nogavice (štunfe). Seveda se je takoj slutilo, da se je zgodil tukaj kaki zločin. Ženska je imela na desni strani vrat popolnoma prerezan. Po preiskovanju se je dognalo, da je umorjena ženska bila neka Antonija Pozeb, rojena leta 1869 v Skomru, okraj Konjice. Služila je do 20. avgusta t. l. v Mariboru kot dekla.

Tedaj je nastalo vprašanje, kdo jo je umoril. Kmalu se je dognalo, da je bila Pozeb še prejšnji večer v družbi obtoženega, namreč Antona Majcena. Ko sta nekaj časa popivala pri nekem krčmarju v Karčovini, odišla sta v drugo krčmo in iz te v Kanco pri Mariboru. Od tod sta odišla ob 10. po noči in sta šla zopet proti Mariboru. Na tej poti je Majcen grešil z imenovano žensko in jo potem umoril, ker se je hotel polastiti njenega denarja. Umorjeno žensko je dnagega silekel in truplo in obleko vrgel v Dravo, da bi tako zakril svoj zločin. Truplo pa je obležalo na obrežju Drave. Pri tem grozovituem zločinu si je Majcen umazal s krvjo umorjene svojo obleko in ta ga je izdala. Ko so ga namreč takoj po zločinu aretirali, imel je srajco in klobuk krvavi, med tem, ko je bil krvavi madež na hlačah, katere je imel Majcen tisti dan na sebi, deloma izrezan. Majcen se izgovarja, da ni kriv. Glede svoje krvave obleke trdi enkrat, da mu je tekla iz nosa kri. Drugič zopet trdi, da je strl v neki krčmi glaž in se pri tem poškodoval. Zopet potem trdi, da se je na neki vožnji iz Maribora v Ptuj na železnici poškodoval, ko je okno strl. Potem se izgovarja zopet in reče, da je klal hišnega zajca in si pri tem s krvjo umazal obleko. Vse te trditve se dokažejo s pričami kot lažnjive. Majcen je obdolžen nadalje tudi ropa, ki se je prigodil dne 6. majnika t. l. Tedaj je napadel neki mož neko Ano Frangeš v bližini Maribora, jo vrgel na tla in jo oropal za 6 kron. Ko so pripeljali Majcena pred pričo Frangeš, je ta v njem odločno spoznala tistega moža, ki jo je oropal. Na licu mesta, ker se je oropala Frangeš, najšel se je tudi gumb (knof) kateri je popolnoma enak gumbom na Majcenovi suknni. A vendar taki Majcen tudi ta zločin. Porotniki pa so ga spoznali krivega v obeh slučajih, toraj krivega umora in ropa in Majcen se je obsodil na to od sodnije k smrti na vislicah.

Dornavska morilca.

Dne 21. nov. sta stala pred porotniki 28letn posestnik v Dornavi Osvald Šegula radi prestopka telesne poškodbe že kaznovan in Alojz Muršec, krojač 41 let star rojen na Polenšaku, že kaznovan radi zločina tatvine, golufije, radi prestopka proti telesni varnosti in varnosti imetja. Ker smo celi umor poročali že natanko v naši 18. številki hočemo se ozirati danes samo na obravnavo. Kakor je znano, je živel Šegula se svojo ženo Cecilijo vedno v prepiru. O tem se je pritoževal večkrat napram svojemu prijatelju Muršecu in ta mu je svetoval naj jo zakolje. „V tem slučaju ni drugo nič za nareti, kakor jo vpriči zakljati“, tako je rekel tedaj Muršec. Šegula se mu je dal pregovoriti in je obljudil Muršecu 300 kron, ako mu ta pomaga. Dne 19. avgusta tega leta sta se zopet sprla Šegula in njegova žena. Šegula je šel po tem prepiru zopet k Muršecu. Sklenila sta nesrečno ženo še ta večer umoriti. Zato sta se napotila ob 9. uri zvečer od Muršecove hiše k Šegulu na dom. Šegulova žena je imela že vrata zaprta, a ko je potrkal mož, mu je takoj odprla. Šegula je šel v izbo, a Muršec

je v veži skril. Cecilija Šegula se je vlegla oblečena na postelj, njen mož pa se je vlegel na tla in čakal, da bi žena zaspala. Ko se je to zgodilo, skočil je na njo in nji je zaštričil za vrat remen. Potem jo je potegnil iz postelje in jo vlekel v vežo (lojpo). Tam ga je čakal že Muršec. Vzela sta škaf in položila glavo Cecilije Šegule nad škaf. Potem je vzel njen mož ročno sekiro in Muršec še mu je z roko pokazal, kam mora udariti, da bode takoj mrtva. Šegula je na to udaril trikrat s sekiro po glavi svoje žene in ker ni bila takoj mrtva, vzel je še Muršec sekiro in udaril po glavi nesrečne žene. Držala pa sta morilca nesrečnico tako, da je tekla kri v škaf. Ko je bila žena mrtva sta jo slekla, jej oblekla drugo obleko in jo odnesla zavito v konjsko odejo na Muršecov dom. Tam sta se pogovarjala pri šnopsu kaj je storiti s truplom. Muršec je svetoval naj je zaneseta v parmo v slamo in potem naj zažgeta hram. Tega ni hotel Šegula. Na posled sta zapeljala na samokolnici (šajtergi) mrtvo truplo na železniški tir, misleč, da bode vsakdor prepričan, da je ali skočila Cecilija Šegula sama pod vlak, ali da je bila po nesreči povožnjena. Brzovlak v noči od 19. do 20. avgusta je zares grozno razmesaril truplo. Ker pa ni bilo na tiru opaziti mnogo krvi slutila je sodnija zločin, aretirala Šegulo in ta je obstal celi zločin tako, kakor smo ga tukaj opisali. Seveda je bil takoj tudi aretiran Muršec. Muršec še je povrh bil obdolžen pri tej obravnavi poskušanega umora na nekem delavcu z imenom Horvat iz Dornave. Šegula je obstal, da se je tako zgodilo, kakor smo gori opisali. Muršec pa noče niti ne o umoru Šegulove žene, niti ne o poskušenem umoru na Horvatu ničesar vedeti. Vkljub temu se mu dokaže s pričami, da ste obojni obdolžitvi opravičeni. Porotniki so spoznali Šegula in Muršeca za kriva in sodnija ju je obsodila k smrti na vislicah. Kako je lagal Muršec pred porotniki naj dokaže to le. Na mizi pred sodniki je ležala mrtvaška glava Cecilije Šegule, da bi porotniki videli, kaki so bili udarci na njo. Ko se je Muršec zagovarjal, stopil je pred sodnike, vzel mrtvaško glavo v roke in rekel: „Bog naj pride iz nebes in naj reče, da sem nedolžen. Cecilija Šegula, ako bi ti živila, rekla bi ti da sem jaz nedolžen!“ Na to je Muršec poljubil mrtvaško glavo — zares kakor Judež Kristusa! — Ko so naznanili sodniki smrtno obsodo — Šegula se je jokal, ko je državni pravdnik govoril — je stopil Muršec pred predsednika sodnije in rekel: „Jaz obstojim, da sem kriv, ter prosim za nižjo kazeno!“

Koroške novice.

Kaplan in agitator. Mestni urad v Beljaku (Villach) je vložil proti tamоšnjemu kaplanu nekemu Auernigu tožbo pri državnem pravništvu v Celovcu zaradi pridige, katero je Auernig imel dne 23. oktobra t. l. Državno pravdništvo sedaj celo stvar preiskuje in bode določilo ali naj pride kaplan na obtožno klop ali ne. Seveda ima sedaj klerikalna stranka mnogo opraviti žeče svojega kaplana oprati in

opravičiti, kaplana, kateri je porabil prižnico za politično agitacijo. Taki poštenjaki so stebri na katere se naslanja klerikalna stranka. Vso ljudstvo je razburjeno proti Auernigu, katerega sploh nihče drugi več ne mara, kakor k večjemu še par farških devic. Pred župniščem je ljudstvo demonstriralo proti kaplanu. Knez in škof koroški je sicer obljudil, da bode Auerniga prestavil, a tega do sedaj še ni storil, pač pa je prestavil dekanijo iz Beljaka v Fürnitz, ker v obče spoštovani in priljubljeni dekan Formas v Beljaku, kateri je vzor duhovnika in kateri se ne briga za politiko, Auerniga v njegovem hujskanju nikakor ni hotel podpirati! Radovedni smo, ali znabiti dobi Auernig od svojega škofa celo kako pohvalno pismo za svoje počenjanje!

Dopisi.

Od Male Nedelje. Že večkrat si dragi mi „Šajerc“ prav pošteno skrtačil kako dolgo črno suknjo in tudi tistega, katerega je kinčila. Toraj pa te prosim, da i meni posodiš danes eno tvojih priznano izvrstnih, potrebnih krtač. Tudi naš župnik nosi dolgo črno suknjo! Treba je suknji in njemu krtače, čeprav si župnik najbrž ni suknje zblatil na križevih procesijah, ker te opravlja prav po svojem. Na mesto da bi z zbranimi farmani z procesijo obiskal, kakor je to bilo do sedaj običajno to ali drugo bližno kapelo, „stisne“ svojo mešo, potem pa se poda skozi ene vrata cerkve z farani vred iz cerkve in jo zavije kar mahoma zopet skozi druge vrata zopet nazaj v cerkev. In to imenuje on križevalo procesijo! Ko pa spravijo naši kmetje z žuljavimi rokami svoje pridelke skupaj, potem seveda ni njemu in njegovim pomagačem nobena pot preblatna, nobeno vreme preslabo. Tako naznani župnik svojo zbirco in gre po fari s svojimi nosači po „prostovoljne“ darove. Ako pa je treba kake silne spovedi, potem najde naš župnik takoj dovolj izgovorov, dovolj vzrokov, da mu ni treba iti. A vendar pa dobavlje naš župnik vsako leto ogromno svoto denarja na davčnem uradu, denarja, katerega smo mi revni kmetje morali plačati, ko se nam je bilo treba otresiti zbirce s plačilom. Toraj zbirco smo plačali, a vendar še se pobira in to od duhovnika, ki ne stori niti ne enega koraka zastonj za nas, ne, kateri še zbog vseh naših plačil, vseh naših „prostovoljnih“ darov ne obhaja cerkvenih opravil tako, kakor so se obhajale poprej od vzornih naših duhovnikov. Pač zares čudno, da lačne vrane krmijo tudi včasih sito! Kako dolgo še? Sedaj pa nas kmete le blati župnik iz prižnice, blati nas farane vpričo naše mladine, vsaj nas bodeš potem tem hitreje spravil do skrajnosti našega potrpljenja, zbudil bodeš znabiti še tiste nazadnjaške zaspance, kateri misljijo, da pridejo zares kar na ravnost v zareči pekel, ako zapodijo bogatega farskega berača od siromaške svoje koče.

Sv. Vid pri Ptiju. Vso naše potrpljenje je pri koncu, vso naše prizanašanje popolnoma zastonj! Cela naša fara je nekako vznemirjena, ker se žalijo

neprenehoma naši najsvetjejši občutki, naša pobožnost in naši spomini na naše ravnke, kateri že počivajo iz zdavna v hladni zemlji. Zares žalostno a vendar resnično! Naš župnik, duhovni oče Andreas, se ne briga za naše opomine, ne briga se za naše opravičene dopise. On opravlja svoja crkvena opravila tako malomorno, da se že zares moramo čuditi, kako da ne razloži kaka višja cerkvena oblast župniku, da ne sme tako postopati s svojimi farani. Župnik Andraš, sedaj pa te vprašamo, zakaj dobavljaš vsakega prvega v mesecu toliko plačilo, naših ubogih kmečkih žuljev, ko pa ne izpolnuješ tvojih stanovskih dolžnosti, kakor bi jih moral spolnovati pravi duhovnik? Nikjer na svetu ni katoliškega duhovnika, kateri ne bi pozdravil iz prižnice ali kancelna svojih vernih faranov, zbranih v svetišču božjem, pred živim Bogom samim, s krščanskim pozdravom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Samo ti minoritski oče Andraš, klubuješ nam faranom, na svetem mestu, samo ti se ogiblješ tega pozdrava, ker hočeš trmoglavo pokazati, da si župnik, da bode tvoja obveljala. Oho, le čakaj, da mi ne pokažemo, da smo mi farani, ki nam je toliko plačevati za tebe in za cerkev! Mi od tebe zahtevamo običajni krščanski pozdrav iz prižnice, mi zahtevamo, da nam bodeš služil peto sveto mešo, vsaj ob nedeljah in praznikih. Izgovor, da te v grlu boli se nam zdi smešen! Kdor zna tako kričati po farovžu, ta še lahko napeva sveto mešo! Izgovor, da ne znaš peti, nam ne zadostuje, ker ni resničen! Ko si prišel k nam kot reven kaplan, znal si dobro napevati sveto mešo! Veš kaj, kaj pa bilo, ako bi duhovni oče Andraš malo manj pili? Znabiti bi potem šlo!

— — — Zakaj nas farane tako sovražiš? Ako ti nismo po volji, no, pa idi tje od koder si prišel! Mi se zares ne boste jokali! In tvoja farška grajzlarja? Kaj vendar hočeš ž njo? Ali ne vidiš, kaj se vse tam pred njo godi, pred njo, tik farne cerkve, na pokopališču nekdajnih faranov? Ne dovolj, da preklinjajo vozniki, da pijejo, kakor že povedano šnops, ne, še pretepi so tam skoraj na dnevnem redu. Še pred kratkim je tvoj prijatelj Tombah imel nekega voznika, kateri naj bi mu peljal deželske pridelke v Ptuj. Naložil je temu vozniku toliko blaga na voz, da se mu je skoraj voz potrl. A vendar še je hotel Tombah spraviti več na voz. Voznik pa, kateremu se je smilila živina, ni hotel več naložiti. Nato priskoči Tombah in mu prismodi — zaušnico. Nato seveda tepež, zraven pa kletvice, vse pod župnikovem oknom, tik cerkvenega križa, par korakov od našega Izvlečarja Jezusa Kristusa in vse, vse tako rekoč z dovoljenjem našega duhovnega očeta Andraša! Med tem prizorom pa prinesejo dve ženske otroka k krstu, postojijo in gledajo ta prizor in duhovnik, ki gre krščavat ga tudi gledi, a vrabci pa veselo čivkajo in se pretepavajo ob kupčekih živinskega blata, nakopičenega od živine voznikov farške grajzlarije pred crkvenim križem, na pokopališču videmskih faranov! Kaj ne — lepi, idilični prizori! Ali sta Tombah in farška grajzlarja znabiti več vredna, kakor mi farani, ki nočemo in nočemo, da bi se vršili taki

prizori pred našim farnim svetiščem. Vedi duhovni minoritski oče Andraš, ako ne ukreneš na drugo pot, ako ne zaključiš farške grajzlarije, potem boste prisilili svoje farane do skrajnosti, vprašat boste šli milostljivega knezoškofa, ali sme minorit zares počenjati kar se njemu zvidi in prosili ga boste, da nam boste dal, ako mu je volja, navadne duhovnike, kakor jih imajo druge fare, ker bi vendar še radi ostali katoliki, kakor so bili naši pradedi, očeti naših očetov in ker nočemo postati protestanti, čeprav nas katoliški duhovni oče prav zdatno pripravlja se svojim počenjanjem za protestantizem!

Več faranov.

(Opomba uredništva: Ako ne boste poboljšanja, pa skusite z milostljivim knezom in škofom! On Vam boste v svoji dobrosrčnosti, in ker je tako napram svojim podložnim postrežljiv in ljubeznejiv gotovo pomagal! In škof ima gotovo tudi oblast čez minoritskega župnika!)

Iz Zavrč. Dragi „Štajerc“, mi imamo tukaj učitelja, kateri je vreden, da ga pogledamo malo v svitli luči! Ta učitelj se briga prav „pošteno“ za vse, kar se pri nas godi! Tako je prišel nekoč v neko tukajšno krčmo in začel groziti gostom, češ, da boste vsi kaznovani, vsi zaprti, ker so tako pozno v noč v krčmi. In učitelj je skoval na to tožbo o dotičnem krčmarju in jo poslal na okrajno glavarstvo, tožil pa je tudi enega izmed navedenih gostov na c. k. sodnijo, češ, da se je v gostilni, toraj na javnem mestu nespodobno obnašal! Pa joj! Obe tožbi so se ovrgli! Kako veselje ima ta učitelj do tožb in ovduhštva naj dokaže sledeče. Tukajšni v obče spoštovani poštar je temu učitelju trn v peti. Radi tega je tožil pred kratkim na poštno ravnateljstvo, da kupuje(!) poštar vino(!) in da hodi pri tem kupovanju z modrim predpasnikom! (Opomba tiskarjevega učenca: O ti sveta nedolžnost!) Nekoč se je peljal ta učitelj s pošto v Ptuj. Na to se je pritožil, da mu na poštnem vozu ni bilo za prestati, ker je poslal nekdo s pošto tudi purana, in je ta puran kakor je trdil učitelj nezanosno — smrdel. Imenovani puran pa je imel to grozno nesrečo ali srečo, da je živel in čepel pod sedežem učiteljevem. Živi purani navadno ne smrdijo! Naši poljanski sosedi imajo prgovor, ki sicer ni lep, o katerem pa lahko primišluje naš učitelj. „Kdor ga je zvoba . . . !“ — Da boste sprevideli bralci „Štajerca“ kako strogi občinski odbornik je ta učitelj, naj dokaže to dejstvo! Pred kakimi 14 dnevi je čutil ta gospod v sebi neobhodno potrebo lotiti se na cesti nekega moža, ki se ga je bil preveč navlekkel in je vsled vinskih duhov po cesti lamentiral. Pijanca se celo voz ogne, ne pa tako ta učitelj. Začel se je pretepati s pijancem in pretep je bil tako temeljit, da je bil pijanec težko telesno poškodovan in se je vložila proti učitelju tožba radi težke telesne poškodbe. Ta gospod ima sploh vedno in mnogo opravljati pri sodniji. To bi nam bilo sicer popolnoma deveta briga, ako se ne bi vsled tega večkrat pripetilo, kakor npr. v zadnji zimi, da morajo priti otroki po snegu in v mrazu več kakor eno uro

daleč všolo. Všoli pa se jim pove, da naj grejo domov, ker je gospod učitelj zopet pri sodniji. A povrh še je ta učitelj jako častihlepen! Pred kratkim smo imeli tukaj občinske volitve. Naš mladi kaplan o katerem spregovorim pozneje par besed in imenovani učitelj sta razdelila skorej vsem občinskim volilcem listeke, na katerih so bili zapisani kandidati za občinski odbor. Med njimi najprvi seveda učitelj sam, potem mladi kaplan in potem še le zasluženi naš gospod dekan! In učitelju je žarelo že lice veselja, ko je bil prepričan, da zopet pride v občinski odbor. Bil je že izvoljen v volilno komisijo. Ko pa se mu je od nekoga povedalo, da nima on, ki je vsled zločinstva težke telesne poškodbe v sodnijski preiskavi, po postavi ničesar opraviti pri občinski volitvi, toraj tudi ne v komisiji, odkuril jo je ne več tako ponosen domov! A vendar pa ima učitelj vsaj enega zvestega prijatelja med nami. In ta je naš kaplan! Poprej smo imeli kaplana g. Vogrina. Ta je bil priljubljen pri slehernem faranu in mir je vladal med nami. Ko pa nam je poslala previdnost božja sedajnega kaplana, postal je vse drugače. Komaj je prišel ta gospod k nam, že je začel med nami agitirati in politizirati. Kaplan sovraži vse, kar je nemškega in bržčas radi tega je postal tako iskreni prijatelj gori opisanega učitelja, ker se v tem populoma strinjata. Ali morda radi drugih plemenitih nazorov učitelja? Le počasi kaplan, drugače zvē svet takoj obišče neki kaplan nekje v Halozah neko krčmo ravno tedaj, ko je neka mlada in fletna rejenka dočnega krčmarja sama doma! Gospodu dekanu priporočimo kaplana najtopleje, on kot miroljuben, zares hvalevreden duhovnik bode najšel kot dekan in trezno misleč mož najbrž sredstvo, ki bode zabranilo politično hujskanje politično nezrelega kaplana. Za danes dovolj!

Zavrčan.

Iz konjiške okolice blizu Pohorja se nam piše: V nedeljo dne 6. p. m. se je vršila procesija Marijine družbe iz Vitanja na brinjevo goro pri Žrečah. Te procesije so se vdeležile tudi tri deviške faroške kuharice z nimenom, da bi društvo povzdignile in podučile. Radi tega je tudi stopila kot prva na prižnico (kancel) žreška kuharica. Ta je tako regimentno podučevala nedolžno deviško mladino, da se je ta dobesedno samega smeha valjala po tleh. Sploh je ta kuharica jako naobraženo dekle, ki jo včasih prav pošteno pihne. Evo dokaz! Nekega dne pride neki gospod iz Rudnika pri Zrečah v zreški farovž, da bi tam menjal denar. Ko stopi skozi farška vrata, pride mu kuharica nasproti, vprašaje ga, kaj da želi. Gospod prosi, da bi se mu zmenjalo nekaj večjega denarja v drobiž. Kuharica mu nato odgovori: „Gospoda fajmoštra ni doma, pa to nič ne škodi, zmenjala vam budem jaz, ker ključi so pod mojo oblastjo!“ Takoj potem se podata oba v gornje nadstropje farovža in kuharica prinese mizni predal poln drobnega denarja. Gospod se začudi in vpraša od koder da ima — „gospodična“ toliko drobiža. Ta pa mu duhovito, kakor sledi, na to vprašanje odgovori: „Ta denar je denar Matere Božje na

brinjevi gori. Pa to je za njo vse premalo, ker je ona veliko dolžna, ker si je posestvo na brinjevi gori kupila!“ Toraj mati Božja ima toliko drobiža, ona si je kupila posestvo, Ona še mnogo dolguje in tako dalje. Sedaj pa Vam je g. urednik gotovo jasno, kako krasna je bila pridiga te kuharice na brinjevi gori. A pridigovale ste na omenjenem deviškem shodu tudi dve drugi kuharici, kateri živite še višje v gorah, toraj še pridete bolj redkokedaj v družbo izobraženih ljudij. Kake zvišane besede so še le tem tekle iz ust! Fajmošter v kuhinjo, kuharica na prižnico (kancel) — no, več pa nam zares ni treba!

Poslušalci na brinjevi gori.

Od sv. Antona v Slov. goricah. Ko se je te dni raznesla po naši fari vest, da je prestavljen veliki politični agitator „mogočni“ kaplan Škamlec od Sv. Antona v Slov. goricah za kaplana v Ljutomer, se je pač marsikateremu izmed naših faranov takorekoč odvalil veliki kamen od srca. Samo neko „farško devico“ je speklo kar na mah njeno rahlo, čuteče srce in vzdihnila je: „Oh, škoda, tak — le pega gospoda še nismo imeli!“ Veliko lepše bi bilo za gospoda kaplana spričevalo, ako bi bil kateri izmed faranov vzdihnil: „Pač škoda, tako pridnega gospoda še nismo imeli! Tak faran pa se ne bode najšel in se ne bode! Vsi smo že do grla siti „ljubeznjivega“ gospoda. Že v Mariboru se je zdelo gospodom z ručimi kolari (in ti imajo debelo kožo) počenjanje našega kaplana malo prepošteno, zato so ga od nas odstranili. Saj je bil že tudi čas. Jaz in par mojih sosedov smo dostavili in Bog nam naj odpusti ta greh — vsakokrat, ko smo molili litanije, konečno še vsikdar gorečo prošnjo glasečo se: „Našega kaplana“ — „Reši nas, o Gospod!“ In Bog nas je uslišal! In v Ljutomer je prestavljen. — Oh srečni Ljutomer!

Par pobožnih faranov.

(Opomba uredništva: **Nekaj za Ljutomer.** Za g. kaplana je zares velika sreča, da so ga prestavili ravno v Ljutomer. Tam je namreč dovolj naprednjakov, ki bodejo kaplantu že takoj pomagali zopet na pravo pot, ako jo znabiti zgreši! Sicer pa bode imel Škamlec v Ljutomeru zares izvrstnega nadzornika, namreč gospoda dekana, ki je vzor pravega katoliškega duhovnika. Od duhovnikov pod njegovim nadzorstvom ni bilo do sedaj nikdar nič slabega slišati. Mogoče da se je to v Mariboru vzelo v poštev, ko so osrečili Ljutomer s Škamlecom. Gospod dekan in Vi Ljutomeržani, toraj pa Vam prav toplo priporočimo novega kaplana! Nobena voda ni tako kalna, da se ne bi enkrat sčistila! Dobri vzgledi in pa strah ne bodejo tudi v Ljutomeru brez upliva. Bog daj, da bi bilo tako!

Devica Marija v puščavi. Vrli „Štajerc“, tudi pri nas v puščavskej fari imaš mnogo prijateljev a žalibog tudi mnogo sovražnikov! Dolgo sem molčal, toraj pa ti hočem danes naznaniti kako te ljubijo naši farški bratci. Adam Grušovnik, župnik v tej fari hujška na primer v šoli našo mladino tako le: „Draga deca, vedi, da bode vsak pogubljen, kateri „Štajerca“ bere, za to, ker „Štajerc“ zatajuje vero,

in so grešniki vsi okrog „Štajerca“. Grešnik je tisti, ki ga izdaja, grešnik, kateri si ga naroča in bere, grešnik, hateri ga da drugim brati! Taki izgredi župnikovi seveda niso brez vseha. Činžački posestnik Dolinar n. pr. najbrž napoljen tega „katoliškega“ duha, ki veje iz farovža, je kričal nekega jesenskega dne: „Kateri „Štajerc“ naročuje in bere ne dobi pri meni dela!“ — Kaj porečeš k tej „poštenosti“ „Štajerc“?

Naprednjaški fant.

(Opomba uredništva: Tristo pečenih klobas, o župniku Grušovniku in posestniku Dolinarju pa smo imeli do sedaj zares napačno mnenje. Mislili smo, da sta naša najboljša prijatelja, ker oba prebirata, kakor smo pozvedeli, prav pridno naš list. Adam Grušovnik, vrli župnik, še vrlejši učitelj šolske mladine, ti rečeš, da je grešnik vsaki kdor naš list bere, naročuje, ga izdaja! O ti nedolžna, uboga Grušovnikova duša! Tudi ti bodeš pogubljena, in sicer pogubljena po besedah župnika Grušovnika samega, ker župnik Grušovnik sam bere „Štajerc“! — Pogubljeni pa bodejo tudi vsi spodnještajerski duhovniki, vsi menihi, vsi kanoniki, da celo milostljivi knez in škof, seveda samo po mnenju župnika Grušovnika, ker vsi, vsi prebirajo kaj radi „Štajerc“! Ja, ja, milostljivi knez in škof, kaj porečete Vi o Vašem „vrlem“ župniku Grušovniku? Ali ga ne bodete? Ali se tako podučuje šolska mladina? Je to krščanski nauk? Ljubi, prezvišeni, milostljivi knez in škof, Vi ljubite, kakor je nam znano, po vzgledu Kristusovem, ki je rekел: „Pustite male k meni itd.“ mladino, posebno šolarčke, toraj pa Vas prosimo, da za to poskrbite, da župnik Grušovnik ne bode več šolske mladine pri Sv. Mariji v puščavi tako podučeval v krščanskem nauku! Župnik Grušovnik, ako zares ima gréh, kdor dà „Štajerc“ drugemu brati, potem ti svetujemu mi, da si ga naročiš, ker ti ga potem ne bode treba prosiš od drugih in jih tako spravljati — v „greh.“ Kot naročnik mogoče vendar sprevidiš, da ni bilo nigdar in nikoli niti ne ene vrstice v „Štajercu“ proti sveti veri in tudi nikdar ne bode!)

Razne stvari.

Tiste naročnike, ki še nam niso poslali za to leto naročnine, prosimo še enkrat prav uljudno, da to storijo še v tem mescu, ker nam olajšajo pri sklepnu knjig s tem naše delo. Kdor hoče vedeti, koliko še ima za plačati in kako dolgo še teče njegova naročnina, temu se bode na pismeno vprašanje odgovorilo takoj.

Upravnštvo.

Sebrani avstrijski škofi na Dunaju so se pred kratkim tudi pogovarjali o političnem obnašanju duhovnikov. In kaj se je sklenilo? Določili so, da se duhovniki ne smejo, kakor do sedaj mešati več v politične boje. Duhovniki naj bi ostali samo duhovniki, dušni pastirji izročenih njim vernikov, stati bi morali nad strankami, katere se politično preganjajo, toraj na višjem stališču, kakor jim to veleva tudi njih zvišeni duhovski poklic. Pač pameten in hvalevreden je ta sklep naslednikov učencev in apostolov

Kristusovih. Samo radovedni smo, kako se bode ubogal od naših duhovnikov, kateri igrajo pri vsaki volitvi navadno prve vloge. Kmet, ako ti toraj vsiljuje kak duhovnik svoje politično mnenje in prepričanje, reči mu to le: „Gospod, idite v cerkev molit za naše duše, idite študirat vaše pridige za nedeljo, volitve pa in naše politično mnenje pustite pri miru, ker to od vas zahtevajo vsi avstrijski škofi, ti pa gotovo bolj trezno sodijo o duhovskem stanu, kakor vi in gotovo vejo boljše, kaj se spodbobi za duhovnika in kaj ne. In to postavo izdal je naš novi, miroljubni sveti oče Pij X. in sicer jo je pisal na vse škofe. Ti so jo seveda sprejeli in odobrili, no, bomo videli kako se bodejo po njej ravnali naši duhovniki. Bog daj, da ne bi bila dana zastonj! Sicer pa smo prepričani, da bodejo škofi strogo pazili, da jo bode duhovništvo držalo, paziti pa mora tudi ljudstvo, saj je dana postava njemu na ljubo. Kdor se bode od duhovnikov vedno držal omenjene postave, ta je pravi duhovnik in vreden, da se spoštuje, kdor pa se ne briga za postavo dano od papeža in škofov, ta ni duhovnik, ta je političen hujškač in ni vreden, da mu izkazuješ čast, ki se naj izkazuje duhovniku. Sedaj bodeš ljudstvo lahko sodilo, ali imaš pravega duhovnika ali političnega agitatorja. Vzrok te dane postave pa je bilo to, da so sprevideli višji dušni pastirji, da trpi sveta naša vera v zadnjem času stično vsled hujškarji naših nekterih gospodov iz farovža. „Gospodar“ in „Dom“, zakaj pa o tem molčita, zakaj nista povedala tega vajinim bralcem? Odgovor je lahek? Ker se sama bojita te postave! Ali se morda sramujeta vajinih „gospodov“ iz farovžev? — No, za to pa smo jo mi priobčili, kmet pa si jo naj zapomni!

Pes in dinamitni patron. V Falkenau ob reki Eger je hotel nek posestnik spraviti svojega psa v večnost. A zbral si je za to jako nenavadno sredstvo, namreč patron z dinamitom. Pripel je psa k nekemu drevu ter mu na hrbet privezel dinamitni patron ter zažgal zažigalnico ali lunto. Nato se je hladnokrvno odstranil. Pes je najbrž slutil, da se mu bode nekaj nenavadnega pripetilo zato je pretrgal vrv (štrik) za katero je bil privezan. Gospodar to zagleda in začne na vso moč leteti. Pes pa seveda za njim. Vsak čas bi se moral patron užgati. Gospodar začne kričati in vedno hitreje bežati, pes pa seveda za njim. Gospodar jo odkuri proti ribniku in skoči v vodo. Pes, ki mu je sledil za petami, za njim. Čez nekaj časa plavala sta gospodar in pes proti bregu. Gospodar je bil do niti moker, in je prestrašen gledal svojega psa. Ta pa je veselo skakal okoli njega. Zažigalnica ali lunta je bila seveda ugasnila v ribniku. Samoumevno je, da je gospodar po tem dogodku psička pustil živeti.

Glede preiskovalnega zapora se je določilo, da bode izdana nova postava tudi v Avstriji, po kateri bode plačala država vsakemu, ki je bil po nedolžnem v preiskovalnem zaporu, za to odškodnino.

Odpeljali in umorili so v Alkamo v Siciliji roparji nekega 11 letnega dečka, edinega sina bogatega kmeta. Takoj potem, ko so ga odpeljali, dobil je

če od njih pismo, v katerem so zahtevali 40 tisoč lir od njega. V pismu so govorili, ako oče ne bode svote plačal, da bodejo dečka umorili. Par dni pozneje, ko je bil rok za plačanje imenovane svote retekel, bili so aretovani od žandarjev trije kmetje, kateri so tudi obstali, da so dečka odpeljali in ker če ni hotel plačati zahtevane svote, ga umorili. Truplo so vrgli v neki studenec.

V ognju rojen. Ko je razgrajal pred kratkim v Williamsburgi na Nemškem velik ogenj, pri katerem je prišlo deset ljudij ob življenje, porodila je v neki iši, katera je ravno gorela, neka ženska dečka. Galcem ognja se je posrečilo iz gorečega hrama rešiti mater in novorojenca.

V Serbiji je predložilo ministerstvu skupčini (državni zbor) predlog, da bi se kaznoval poslanec ilič, ker je kot urednik lista „Rednik“ razžalil voštvo. Skupčina je ta predlog z 70 (proti 47) glasovi vrgla. Nato so vložili vsi srbski ministri kralju rošnjo, da jih izpusti iz službe. Kralj je prošnji stregel in Serbia dobi novo ministerstvo.

Strašno maščevanje. Iz Arada (na Orgrskem) se oroča grozoviti zločin. V neki tamošnji vasi kuhalo 10 delavcev oglje za neko fabriko. Zvečer je šlo delavcev spat, a dva sta se določila za stražo pri gnju. Stražnika pa sta zaspala in veter, ki je začel o noči pihati, je povzročil, da je les, ki je bil nagnjen za oglje, začel s plamenom greti. Delavci, ki so bili za to škodo odgovorni, so bili vsled maloparnosti omenjenih dveh stražnikov tako razburjeni, a so ju prijeli in vrgli v ogenj, kjer sta nesrečneživa v par minutah zgorela. Zločinci so se izročili odniji.

Smrt zapeljivca. Neki zdravnik, po imenu Pellegrini v Polignano na Italijanskem, je zapeljal hčerkko ekega bogatega mestjana, potem pa o njej ni hotel ičesar več vedeti. Oče deklice ga je tožil, a zdravnik bil je pri vseh sodnjah oproščen. Radi tega so ili sorodniki in oče deklice tako razburjeni, da so zdravnika, ko je ta šel dne 20. p. m. s svojima dvema ratoma domov, na ulici napadli. Pellegrini potegnil iz žepa revolver in ustrelil je na očeta deklice, ki je bil takoj mrtev. Potem je ranil deklico samo, jeno mater in njenega brata. A njega in njegova rata so usmrtili spremjevalci deklice. Zdravnika so sekali s sekirami tako, da ga ni bilo mogoče spoznati.

Pisma uredništva.

Slovenji Gradec. O nesreči gosp. Leop. Hoferja, poromo prihodnjič. Hvala!

Ribnica: P. St. Plačano do 15. julija 1905. Hvala!

Sv. Peter pod Kunšpergom. Spoštovani gospod! pride prihodnjič!

Frankfurt a. M. Jako nas veseli, da se tako daleč od nas zanimate vendar tako vrlo za naš list! Hvala! Porabimo i priložnosti!

Videm: Za tokrat je prišlo prepozno, pride prihodnjič!

Sv. Benedikt v Slov. gor.: Naročnik M. Z. List se i nas redno odpošilja. Zahtevajte od pošte, da Vam ga tudi

redno dostavlja. Ako Vam pošta klubuje, naznanite nam to takoj, mi bodoemo že našli sredstvo, da tega ne bode več storila! Zdravi!

Stoperce, Nova cerkev: Prihodnjič. Zdravi!

Loterijske številke.

Trst, dne 26. novembra: 35, 42, 49, 24, 4.
Gradec, dne 3. decembra: 25, 53, 52, 45, 88.

Vsaka rodbina

naj bi v svoj prid rabila le

Kathreinerjevo

Kneippovo sladno kavo

kot primes vsakdanji kavni pijaci.

Najboljši in najcenejši nakup vsakovrstnih godal (Musikinstrumente)

W. Schramm,
izdelovalec godal

v Celju, Gratzterstrasse štev. 14.
Prodajam vsakovrstne plehaste in lesene pihalne instrumente, dobre gosli za šolarje po nizki ceni, kitare, citre, harmonike na meh, bobne, tamburice, jako fine strune. Kupujem stare gosli ali pa jih zamenjam za nove.

Novozidana, lepa hiša

posebno primerna za kakega uradnika itd. v pokolu, ali pa za kakega rokodelca ali obrtnika se radi preselitve sedanje posestnice takoj iz proste roke proda. Hiša obstoji iz dveh lepih sob, kuhinje,

jedilne shrambe, spodnje kleti, perilnice, drvarnice. K hiši spada tudi hlev za kravo, vodnjak z izvrstno vodo, vrt za zelenjavjo in veliko dvorišče, iz katerega se da napraviti lep vrt. Več pove lastnica Anna Wekuschi, v Ptuju, slovenska ulica št. 1. 410

412

Najboljše
klajno apno
se dobi samo pri
Adolfu —

Sellinschegg

Ptuj
nasproti
mestnega
gledališča
(teatra).

Za gnojenje travnikov

priporočam svojo bogato zalogu umetnih gnojev, kar kor **Tomažev žlindro** s 16%, 18% in z 20%.

Potem kajnit in kalijev gnojno sol. Vse mnogo ceneje, kar kor v prejšnjih letih!

V Zalogi imam tudi vsakovrstne druge umetne gnoje, kar kor **žvepleno-kisel amonijak**, **žvepleno-kisel kalij**, **supesfosfat**, **kosteno moko** in **Chilli-soliter (salpeter)**.

Franc Frangesch

prodaja želeta in špecerijskega blaga, c. kr. prodaja smodnika v Mariboru, Herrengasse, 402

Veliko presenečenje!

Nikdar v življenu ni več take priložnosti 1128 500 komadov za 1 gld. 95 kr. Ena krasno pozlačena precisna ura, katera točno teče in za katero se 3 leta jamči, z tako primerno verizico, ena moderna židana krvata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imit. žlahtnim kamenom, 1 krasen mošnjiček, 1 jako fino žepno zrcalo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, (3% dubla-zlat) z patentiranim zaklepom, 1 jako fini tintnik iz nikelna, 1 fini album z 26 najlepšimi slikami, 1 eleg. broša za dame (novost), 1 par bouton s simili-brilantom, 5 različnih smešnih reči za stare in mlade, 20 različnih reči za korešpondeenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne. Vse to se pošlje z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo 1 gld. 95 kr. Razpošilja se proti poštunu povzetju ali če se denar pošlje naprej.

Dunajska centralna razpošiljalnica P. Lust, Krakov (Krakau) št. 41. NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Na prodaj

je lepa, novozidana hiša tik glavne ceste 10 minut od Ptuja; zraven sta 2 hleva in 2 drvarnice ter lep prostor za vrt. Hiša ima stanovanje za dvojne najemnike. Od tako nizke kupne cene lahko polovica na posestvu vknjižena ostane in se polagamo izplača. Naslov pove upravnštvo "Štajerca."

Lepo posestvo

se takoj iz proste volje pod ugodnimi pogoji proda radi preselitve posestnika. Posestvo obstoji iz lepih travnikov in lepih dveh vrtov. Na posestvu stojijo dve hiši. Ena je enonastropna in ima 4 stanovanja. V drugi hiši je krčmarski obrt z lepim stanovanjem za gospodarja. Posestvo, katero ima več lepih stavbenih prostorov, je oddaljeno samo kakih 5 minut od mesta Ptuja. Kupcu je treba v gotovini šteti samo štrti del kupnine. Ostali znesek se lahko plača po dogоворu. Naslov (adres) kupca se zve pri upravnštvo "Štajerca." 392

Izvrstne harmonike

najfinje izdelane z zelo močnimi terpežnimi glasovi na 2, 3, 4, ali 5 redi, ravno tako na pol hromatične harmonike in celo hromatične harmonike po najnovejši zastavi se dobijo pri podpisanim za 10 ali 20 kron ceneje, kakor drugod. Popravila se točno izvrsijo, naročila na nove harmonike v kratkem času izpolnijo. Na dopise odgovorim nemudoma. Z odličnim sploščovanjem Franc Bukšek, izdelovalec harmonik na Bregu pri Ptaju. 391

Lepa, breja kobila

blizu 16 pešic visoka, črne barve 6 let stara, se za 700 kron takoj proda. Kje, pove upravnštvo "Štajerca" v Ptaju. 375

Jos. Kasimir, Ptuj, tik "Štajerca"

kupuje jajca, surovo maslo (puter), sir, sadje itd. in sicer vse po najvišjih cenah.

Priporoča tudi svoje najboljše sortirano špecerijsko in materialno blago, kakor tudi različne barve (farbe) itd.

Nadalje priporoča izvrstne mele, rozine, grodičje (veinberline), slanino (špeh), mast itd. 389

Najboljša postrežba in najnižje cene.

Krojač,

ki je delal že za kako prodajalnico obleko in kateri zna tudi sam izrezovati, dobi trajno službo in dobro plačilo. Ponudbe naj se pošlje pod naslovom (adresom): Gospa Starašina v Cirkovih (Zirkowetz) pošta Pragerhof. 405

Želijo se kupiti

koli (štange) za hmel in sicer že osnaženi ali pa še neosnaženi. Dolgi morajo biti najmanj 7 metrov. Postaviti je te kole do železniške postaje Celje. Ponudbe s cenami naj se pošlje pod naslovom (adresom): Karl Lasz, Forsthof bei Cilli. 398

Resna ženitna ponudba

31 let star trgovec se hoče oženiti s kakim poštenim dekletem poštene hiše. Starost: 20 do 25 let. Dote naj bi imela vsaj 500 do 800 goldinarjev. Resne ponudbe naj se pošlje pod naslovom "500 poste restante, Rogatec." 396

Kmetija

ki meri 20 oralov (joh) z dobrim in lepim lesom (gozdom), z domaćim mlinom, se radi preselitve iz proste roke proda. Zemljišče leži v lepem kraju proti solnčni strani ter je prav rodovitno. Več pove lastnik Jurij Kranjc v Št. Jakobskem dolu h. št. 60 pri Sv. Marijeti ob Pesnici. 403

Gostilna

ob glavni cesti v bližini Maribora z lepim zemljiščem in družinskim poslopjem se radi družinskih razmer takoj iz proste roke proda. Na posestvu je vknjiženih 6400 kton, toraj je treba le malo plačati v gotovini. Daljna pojasnila daje: Janez Schnider, Marburg, Bergstrasse Št. 5. 404

Dve posestvi.

katerih vsaka meri 6 do 7 oralov (joh), se takoj prodare pod tako ugodnimi pogoji. Posestvi obstoje iz polja, sadusnikov in vinogradov. Na posestvih stoje zidani hiši in zidana gospodarska poslopja. Vse krito z opoko (ciglom) in v najboljšem stanju. Oddaljeni ste posestvi kake pol ure od Maribora. Vsako posestvo velja 3000 goldinarjev. Ako se posestvi ne izplačate v gotovini, treba je plačati kot obresti kupnine 4 1/2 procentov. Več se zve pri gosp. Vinz. Kus, Marburg Herren-gasse 40. 411

Lično posestvo

na Gornjem Bregu pri Ptaju 10 minut zunaj mesta Ptuj z zidano hišo (4 sobe, kuhinja itd.) in z gospodarskimi poslopiji se takoj proda. K posestvu spada lep vrt in eden oral (joha) drugačega zemljišča. To posestvo se proda iz proste roke, radi preselitve posestnika. Naslov prodajalca pove upravnštvo "Štajerca" v Ptaju. 409

Službe išče

delaven, močen 30 leten mož, polnoma več nemškega in slovenskega jezika. Služil bi najraje za trgovskega sluha ali kaj enacega. Nujno prosi za sprejem, ker je sedaj brez službe. Naslov pove "Štajerc".

Postiljon,

ki mora vsak dan voziti pošto, (hornist) se takoj sprejme na ces. kr. pošti pri Vidi sv. Blažu Ptaju. V to službo se tudi sprejme oženjen mož.

Starejši hlapec

za domačo delo (Hausknecht) dobi takoj službo. Ponuditi se je g. Franz Schosteritsch, trgovcu Sv. Vid pri Ptaju. 414

Gostilna „Zum schwarzen Adler“ v Celju, gos-poška ulica.

P. n. občinstvu dam na znanje, da sem z 1. decembrom tega leta vzel gori imenovano gostilno v najem. Vsak čas se budem trudil, da postrežem svojim gostom z izvrstnimi pičičami in jedili in sicer toplimi in mrzlimi.

Jaz točim:

"Götzer Märzenbier", potem vino, kakor sledi:

Ljutomerško, staro,	liter 48 kr.
Ljutomerško novo,	" 40 "
Vinarja rudečo	" 56 "
Kalteržana	" 60 "
Riesling	" 52 "
Bozniško belo	" 36 "
Preko ulice je vsaki liter tega vina za 4 krajcarje cenejši. Za mnogošteviljen obisk prosi z najodličnejšim sploščovanjem Johann Peperko, krčmar.	400

Kdor bi

Naznanilo ptujskega mestnega kopalnišča (Pettauer Badeanstalt).

Kopele v banjah se lahko rabijo vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in sicer za ljudstvo se dobé od 1. do 7. ure popoldan.

Kopele s hlaponom in polivom vsak dan od 8. do 12. ure predpoldan in od 1. do 7. ure popoldan.

376

Pravi tirolski haveloki

iz garantirano pravega lodna iz kameline dlake, katerih dež nikdar ne premoči in kateri varujejo pred mokroto in prehlajenjem, pipo-ročava v vsaki velikosti za 10, 12 ali 15 goldinarjev. Svršniki (Wettermäntel) za gospe in dečke se dobijo po naročilu. Pri pismenih naročilih zadostuje, da se pove, kako dolgost naj bi imel havelok, merjen po hrbitu.

Brata Slawitsch
trgovca v Ptiju. 354

Dobra moka

po zelo nizki ceni iz celjskega mestnega mlina dobi se v zalogi na Bregu pri Ptiju v hiši

Joh. Šimenco tik mosta čez Studenčno vodo. 368

Lovske puške

vseh zistemov, znani najboljši izdelki, najvestnejše preskušene, priporoča

Peter Wernig

ces kr. dvorni puškar v Borovljah na Koroškem
(Ferlach, Kärnten). 349

Ceniki se dopošljejo zastonj in poštne prosto.

FRANZ SODIA

394

tvornica pušk (Gewehrfabrik in Ferlach, Kärnten)

priporoča izvrstne puške, kakor puške za šrot in kroglice, najzbornješa ovrsitev za strelianje; ročno delo z jasmrom. — Velike ilustrovane cene s podobami pošiljam vsakomur, kdor mi pošlje 15 kr. v markah, poštne prosto. — Moja tovarna prejela je že silno veliko pohval. Dor bi z mojim blagom ne bil zadovoljen, tistemu ga zamenjam ali pa vrnem denar. Moja zalog je tako velika.

Večje posestvo

v bližini mesta Ptuja je takoj na prodaj pod ugodnimi pogoji posestvo, ki meri 200 oralov (joh). Od teh 200 oralov je 30 oralov travnikov, na katerih se lahko trikrat na leto kosi. Drugo so njive in gozdi. Na posestvu je večja opekarna tudi močna voda. K posestvu spada tudi manjša gospočka hiša. Daljna pojasnila se dobijo pri Dr. Augustu pl. Plachki, odvetniku v Ptaju.

390

Veliko presenečenje.

Nikdar več v življenju se ne ponudi taka priložnost.

500 kosov samo 1 gld. 80 kr.

Ena krasno pozlačena 36 ur tekoča precisaner ura s sekundnim kazalom, ki natančno kaže in za katero se jamči 3 leta, ena moderna židana kravata za gospode, 3 jako fini žepni robci, en prstan za gospode z imitiranim žlahtnim kamenom, 1 nastavek za smodke z jantarjem (berensteinom), 1 eleg. broša za dame (novost), 1 krasno žepno tojletno zrcalo, 1 usnjati mošnjiček, 1 žepni nožič z pri-

pravo, 1 par manšetnih gumbov, 3 gumbi za srajco, vse iz duplezla z patentiranim zaklepom, krasen album za slike v katerem je 36 najlepših podob sveta, 5 reči, katere povzročajo pri starih in mladih mnogo smeha, 1 jako koristna knjiga, v kateri so zložena pisma, 20 reči za korenšpondenco in še 400 drugih različnih stvari, katere se rabijo pri hiši in so za vsakogar potrebne, vse to se dobijo z uro vred, katera je sama tega denarja vredna, za samo gld. 1·80. Razpošilja se proti povzetju ali če se denar pošlje naprej, skozi dunajsko razpošiljalnico Ch. Jungwirth, Krakau A/14. 1038

NB. Za neugajajoče se denar vrne.

Ohranitev zdravega želodca

tiči največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. V ta namen naj se rabi najpripravnejše znano sredstvo dr. Rose balzam za želodec. Ta je narejen iz najboljših iziskanih zdravilnih zelišč za lek. Vzbuja apetit in pospešuje prebavljanje ter provzroča lehko odvajanje tako, da služi z najboljšim uspehom za gojenje želodca.

Svarilo! Usi deli embalaže imajo zraven stoječo postavno deponovanu varstveno znamko.
Glavna zaloga lekarna B. Fragner-ja v Pragi
c. kr. dvornega dobavitelja „pri črnem orlu“
Praga, Mala Strana, ogel Nerudove ulice.

Po pošti razpošilja se vsak dan.

Proti vpošiljati K 2·56 se pošlje velika steklenica in za K 1·50 mala steklenica na vse postaje avstro-egerske monarhije poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogerske. V Ptiju v lekarni g. Ignaca Behrbalk (spodnja lekarna). 896

Razglas.

407

Od okrajnega odbora v Ptiju se proda več tisoč različnih sadnih dreves in sicer vsako drevesce za samo 60 vinarjev. To dreve se proda samo revnim (ubogim) posestnikom. Kdor toraj hoče kupiti drevesca, mora prinesi s seboj spričevalo, potrjeno od občine, da je sicer posestnik, a da je reven.

Okraini odbor v Ptiju.

Več tisoč

406

gabrovih drevesc

(Weissbuche) za saditi takoj
kupi: okraini odbor v Ptiju.

Za božični čas

priporočava našim cenjenim kupcem po najnižjih cenah in pri pošteni postrežbi

fino suho moko (melo)

z novega celjskega mlina in sicer kilo po 12 do 18 krajcarjev. Nadalje priporočava **pravo domače maslo**, pravo domačo slanino (speh), pravo domačo svinsko mast; potem civebe, grozdjiče (Weinberln), rozine, suhe slive, orehe, vsakovrstne dišave (gvirce), fino surovo in žgano **kavo**, vsak dan sveži (friski) **kvas** in vso drugo, v to stroko spadajoče blago.

Kdor kupi pri nas enkrat, ta nam ostane rad zvest kupec.

Brata Slawitsch,
(podružnica pri mostu), Ptuj.

Brata Slawitsch
v Ptju

priporočata izvrstne **šivalne stroje** (Nähmaschinen) po sledeči ceni:

Singer A . . .	70	K —	"
Singer Medium . . .	90	" —	h
Singer Titania . . .	120	" —	"
Ringschifchen . . .	140	" —	"
Ringschifchen za krojače . . .	180	" —	"

Minerva A	100	" —	"
Minerva C za krojače in čevljarje . . .	160	" —	"
Howe C za krojače in črevljarje . . .	90	" —	"
Cylinder Elastik za čevljarje	180	" —	"

Dell (Bestandtheile) za vsakovrstne stroje. Cene po pogodbi na obroke (rate). Cenik brezplačno. 327

Naznanilo!

Henrik Mauretter

trgovec v Ptiju,
florijanski trg (Florianiplatz).

P. n. občinstvu uljudno naznanjam, da se dobe v moji trgovini najfinejše delikatese, kakor tudi vso špecerijsko blago in sicer najboljše kakovosti.

Posebno priporočam za praznike svojo bogato zalogu vsakovrstne fine moke (mele). Istotako vedno sveži (frišni) kvas, rozine, grozdiče (Weinberln) cibube, suho italijansko grozdje, lešnike, orehe, suhe slive, fige, rožiče in mandelne.

V zalogi imam tudi pomeranče, limone, datelne, sploh vso južno sadje. Klinci, žafran, muškatno cvetje in muškatni orehi, imbrek, lorbek i. t. d. se dobijo pri meni po najnižji ceni.

Priporočam tudi najtopleje svojo bogato zalogu vsakovrstne kave, kakor tudi primesi za kavo, kakor frankovo, kneippovo kavo in ciguro iz fig. Moj riž (reiš) je priznano najboljši in najcenejši. Istotako prodajam ječmeno in proseno pšeno. Olje za šalato, repično olje in petrolejum je pri meni najboljše kakovosti in najcenejše, tako tudi firnis, laneno in terpentinovo olje.

Vinogradnikom priporočam galicijo, žveplo, rafijo itd., — poljedelcem vsakovrstna semena, kakor: detelno seme, lucerno in druga semena za travnike.

Prodajam tudi vsakovrstne sorte ruma in domače slivovke ter različno žganje, ki se rabi uspešno proti bolezni v želodcu.

V zalogi imam tudi vsakovrstne sorte sira, različne klobase, gnjati (šunke). Vse najfinejše, vedno sveže (frisko) blago po najnižjih cenah.

Kdor je kupil enkrat pri meni, ta bode prišel zopet rad drugokrat k meni kupovat, ker se bode gotovo prepričali o moji točni in vestni poštreni, o mojem izvrstnem blagu in o mojih zares jako nizkih cenah. Toraj pa prosim p. n. občinstvo, naj se blagovoli prepričati!

Kdor kupi več blaga skupaj, za tega se cene še izvanredno znižajo.

Opozarjam posebno na svojo bogato zalogu božičnih daril in daril za novo leto!!

Za točno postrežbo, najfinejše blago in najnižje cene jamčim.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Henrik Mauretter

trgovec v Ptiju, florijanski trg.

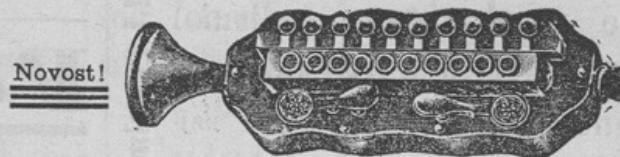
30 dni na poskus

vsled pogojev mojega cenika, toraj brez nevarjoline za naročitelja pošnjem proti poštnemu povzetju mojo „Volksfreund-Harmonika No. 663“ da se zamore vsakdo o njenej izvstno ti prepričati. Ta harmonika nima garantirano nezlomljiva špiralna peresa samo za tipke (Tasten), temeč tudi za base in zračne zaklopnice, nadalje ima 10 tipk, 2 registra, dvojno vglasbo (Doppelstimmmung) na 48 glasov, 3 vrste trompet, je mahagonijevje politiran, ima črne obrobke s barvano bordo, niklaste okove, dvojni meh in držaj, velikost 31 krat 15 cm ter stane komad samo 4 goldinarje.

Sola za samouk (Selbstlernschule) se doda vsacej harmoniki zastonj. Geneje in manjše harmonike za uk v igranju teža instrumenta, posebno za otroke pošnjem za gold. 1·80, 2·—, 2·20 in 2·40. Finejše harmonike za gold. 4·50, 5·—, 6·—, 7·— in 8·— se dajo iz mojega kataloga razvideti.

Na moje harmonike ni nobenih colninskih stroškov ker so vse češkega izdelka in prosim, da vzamete to v poštev.

Novost!

Novost!

Pihalni Blas-Accordeon

na katerega zamore vsakdo brez učitelja, brez uka in brez znanja sebično takoj igrati pesmi, koračnice (marse) in pleso. Posebno se priporoča za izlete in velice. To godalo ima 10 tipk (Tasten), 20 g asov, 2 zaklopnice za bas ter stane komad s šolo (notami) vred samo gold 1·25, 3 komadi gold 3·56.

Nemško-amerikansko kitara-citre

„Columbia“ znajo se od vsakogar s pomočjo p doživih not takoj igrati. Glas je čaroben, mehak in ljubki, p.i em pa krepak in polo. Habi se jih že več kakor 100.000 Cena: komplet s šolo (no ami) in vs. pripravo gold. 5·50 Velikost 49 krat 35 cm. Album za note stane 75 krajcarjev. Noben riziko, ker je zamena dovoljena ali pa se denar vrne.

Pošilja se proti poštnemu povzetju od „Erzgebirgische Musikwaren-Versand-Haus

HANNS

KONRAD

v Brix-u štev. 949 (na Češkem).

Velik, bogato ilustrovani cenik (katalog) z več kakor 800 pododam se na zahtevanje dodošlje vsakomur zastonj in poštne prosto.

166 C

Vino kupuje

(od svojih udov)

ptujska vinska zadružna!

Vino mora biti pristno, naravno. Vino, ki kateremu so primešane druge snovi, se ne kupi!

Vzorci (muštri) naj se prinesejo k gospodu **Steudte**, hišnemu posestniku in sodarskemu mojstru v Ptiju, Brandgasse, in sicer samo vsaki pondeljek in torek.

Za ptujsko vinsko zadružno:

Ornig, Sellinschegg, Steudte.

Živinski sejmi v Mariboru.

V Mariboru se vršita na v nalašč za to odločenem prostoru (Melling) vsaki mesec po dva živinska sejma.

Prvi vsako drugo sredo in drugi vsako četrto sredo

v mesecu. Prodajalci in kupci se vabijo k obisku teh sejmov.

Št. 44848.

401

397

Razglas.

Oziraje se na razglase štajerskega deželnega odbora z dne 8. septembra t. l. št. 34471 in 9. oktobra t. l. št. 39008 se s tem naznanja, da so se iz deželne drevesne šole v Gleisdorfu oddala že vsa drevesa, da se toraj ne more dalnjim naročilam ustreči.

Gradec, dne 19. novembra 1904.

Štajerski deželni odbor.

Pravo domače platno

za rjuhe in perilo priporočava po sledečih cenah:

Cela sešita (rjuha) za posteljo 2 ali 2½, metra dolga, velja samo 1 gld., oziroma 1 gold. 20 kr. — Najfinejša sešita rjuha iz tenkega domačega platna 2 m dolga, velja samo 1 gld. 50 kr.

To domače platno se tudi prodaja na metre in sicer velja, čeprav je platno 160 cm široko, meter samo 75 krajcarjev. — Domače platno za „strozoke“ velja meter 20 ali 25 kr., za obleko meter 28 ali 35 kr.

Brata Slawitsch 265

trgovca v Ptiju, Florianski trg.

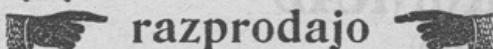
!!! Prosim poskusite !!!
Vsakovrstno prekajeno (zelhano)
meso, najfinejše klobase,
vedno sveže (frišno) blago, priporoča po naj-
žji ceni

J. Luttenberger,
mesar v Ptiju.

Zunanja naročila odpravijo se
vestno in hitro! 345

Najredkejša priložnost kupovanja!

S 15. septembrom t. l. začnem v moji trgovini z dovoljenjem dotične oblasti na 3 mesece

svojega manufakturnega blaga, posebno pa volneno sukno za možke obleke, volneni cajg za hlače, razna sukna, barhent za obleke, plavi druk, štrikane zimske robce, velike vratne robce, konjske odeje, zimske srajce, židane robce itd.

Vse blago pod najnižjimi fabriškimi cenami.

Noben kupovalec naj ne odlaga te priložnosti nizkih cen vporabiti.

K obilnemu kupovanju uljudno vabi 341
Jožef Sedminek, trgovec pri sv. Lenartu, Slov. gorice.

Nikdar več ni take priložnosti!

Tako dolgo, dokler še ni zaloga hlač izprodana, dobi vsakdan elegantne

hlače

za malo svoto in sicer za 1 gld. 80 kr.

Hlače so iz pristnega sukna in se rabijo lahko za jesen ali zimo. zdelane so po najnoviji dunajski fasoni, vzorci sukna so tako lepi. Kdor naroči dvojne hlače, dobi jih za 3 gld. 30 kr. Poštejo se po poštinem povzetju. Pri naročilu zadostuje, ako se naznani dolgost hlač in njih širokost okoli pasa.

Dunajska filijala za sukneno blago Ch. Jungwirth, Krakau 51.

Neugajajoče se vzame nazaj ali pa se povrne denar. 1110

Meščanska parna žaga.

Na novem lentnem trgu (Lendplatz) v Ptiju zraven klalnice in plinarske hiše pestavljen je nova parna žaga vsakemu v porabo.

Vsakemu se les hlodi itd. po zahtevi takoj razžaga. Vsakdo pa sme tudi sam oblati, vrtati in spahati i. t. d.

30

Nagrobne vence

iz umetnih cvetlic po 4, 6, 8 in 10 kron, kakor tudi venčne trakove z napisom ali brez napisa imata v obilnej zalogi in priporočata

BRATA SLAWITSCH
v Ptiju. 347

Pozor

biciklisti, krojači in šivilje!

Popravila bicikelov, šivalnih strojev in poljedelskih strojev se najbolje in najceneje izvršijo.

V zalogi imam vedno nove vsakovrstne dele (Bestandteile) za stroje.

Prodajam poljedelske, gospodarske stroje na obroke iz najboljših tovarn.

Sem temeljito izvezban mehaniker, ker služboval sem že v Ameriki in na Angležkem.

Tudi imam vedno v zalogi že rabljene in dobro ohranjene bicikle od 30 gold. dalje.

S spoštovanjem

Anton Fink 1162

mehaniker v Ptiju, Postgasse štev. 14.

Red Star Line, Antwerpen

v Ameriko.

Prve vrste parobrodi. — Naravnost brez prekidanja v New York in v Philadelphia. — Dobra hrana. — Izborna oprava na ladiji. — Nizke vožne cene.

Pojasnila daje:

Red Star Line, 20, Wiedener Gürtel, na Dunaji ali

Karl Rebek, konc. agent
v Ljubljani, Kolodvorske ulice štev. 41. 537

Kranjski redilni prašek za prašiče

povzroči med krmo zmešan, da prašiči raji žrejo, varuje svinje različnih bolezni ter zboljša meso in mast. Ako se hočemo obvarovati škode, moramo pokladati ta prašek (mešati med hrano) že pujskom.

Zdravim svinjam zmešati se mora na teden enkrat ena žlica polna tega prahu med hrano, slabim in slokim vsaki dan po eno žlico, mladim na teden samo pol žlice.

Eden zavojček po 25 krajcarjev zadostuje za mesec dni.

Dobi se pri

Bratih Slawitsch v Ptiju
(podružnica nasproti Dravskega mosta.)